

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Participatie en de Omgevingswet

Francine L'Ortye
Projectleider Omgevingsregeling

Lerend Platform Energie en Omgeving
16 mei 2019

HET NIEUWE OMGEVINGSSTELSEL

De 4 verbeteringen

Minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en vertrouwen als uitgangspunt. Dat is waar de Omgevingswet voor staat. Het doel van een initiatief in de fysieke leefomgeving moet centraal staan in plaats van de vraag: 'mag het wel?'.

1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.

2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Vernieuwing stelsel omgevingsrecht

Invoeringsspoor

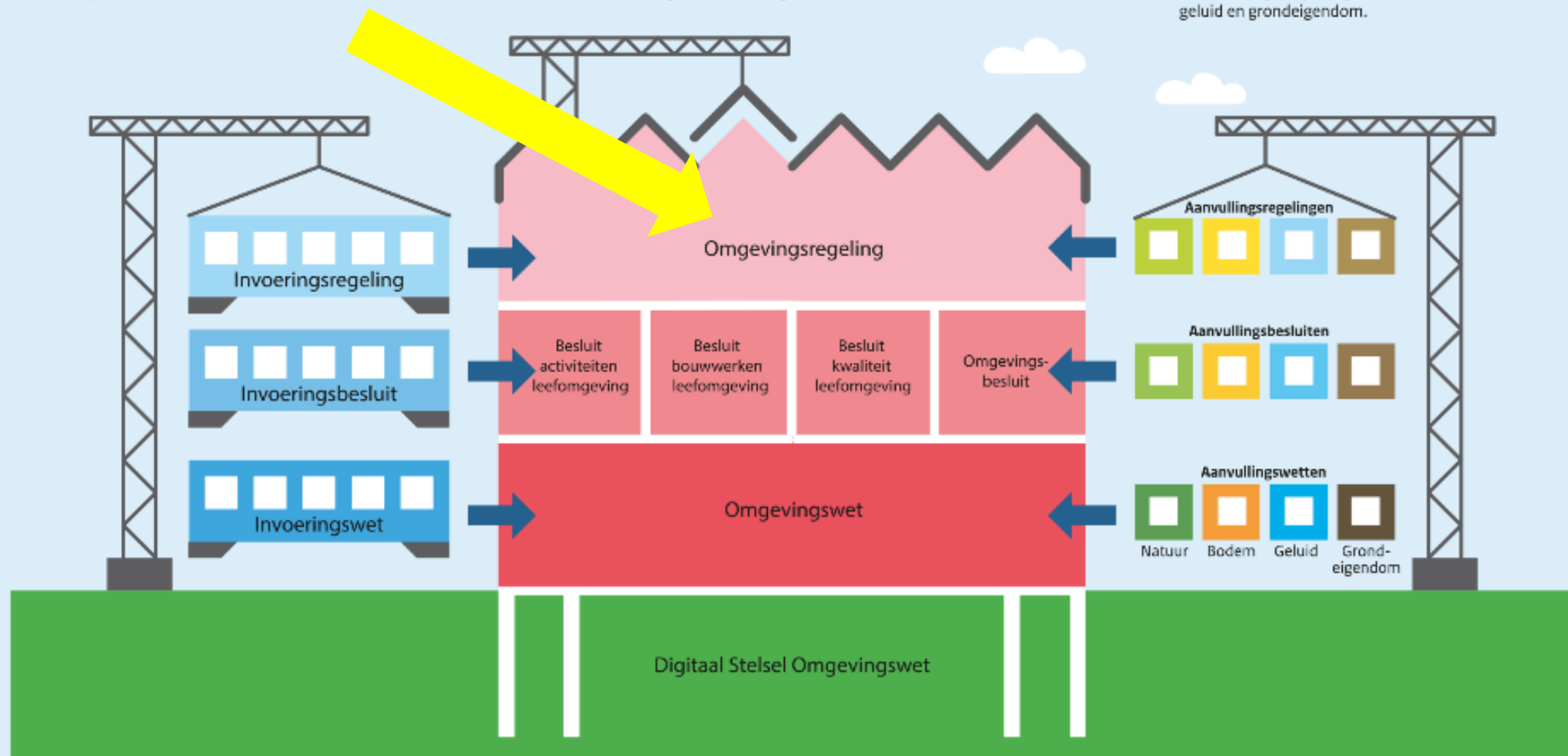
Het invoeringsspoor regelt de overgang van de bestaande naar de nieuwe wet- en regelgeving. Bovendien vult dit spoor het hoofdspoor met enkele essentiële onderdelen aan.

Hoofdspoor

Het nieuwe stelsel bestaat uit de Omgevingswet, vier AMvB's en de Omgevingsregeling. Bij inwerkingtreding gaan het invoerings- en aanvullingsspoor op in het hoofdspoor.

Aanvullingsspoor

De ontwikkeling van wet- en regelgeving in het aanvullingsspoor maakt deel uit van lopende beleidsontwikkelingen op het gebied van natuur, bodem, geluid en grondeigendom.

Mythe 1: Participatie moet altijd onder de Omgevingswet

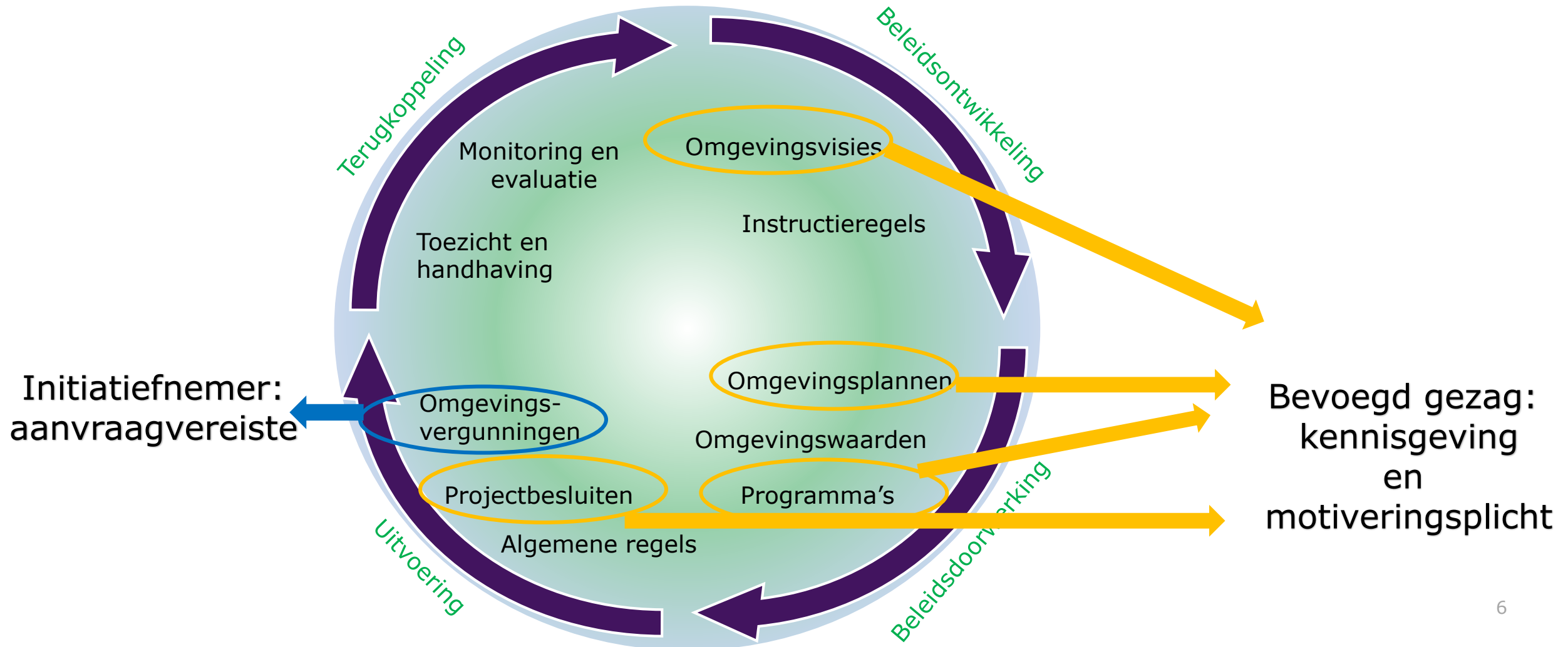
Uitgangspunten bij participatie Omgevingswet

- › Participatieve aanpak: vroegtijdig betrekken van partijen bij besluitvorming leidt tot betere besluitvorming
- › Inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden
- › Gebaseerd op vertrouwen
- › Omgevingswet regelt het wat, niet het hoe

Participatie en de kerninstrumenten

Participatie door bevoegd gezag

omgevingsvisie

programma

motiveringsverplichting

omgevingsplan

kennisgeving

motiveringsverplichting

projectbesluit

kennisgeving

motiveringsverplichting

Wat is kennisgeving van participatie?

- In de kennisgeving gaat het bevoegd gezag in ieder geval in op:
 - wie worden betrokken;
 - waarover zij worden betrokken;
 - wanneer zij worden betrokken;
 - wat de rol is van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer; en
 - waar aanvullende informatie beschikbaar is.
- De kennisgeving vindt plaats op een door het bevoegd gezag te bepalen geschikte wijze, waardoor het relevante publiek zo goed mogelijk wordt bereikt.
- Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de benodigde informatie voor het betrekken van participanten op een toegankelijke wijze beschikbaar is.

Wat is een participatiemotivering?

- Motiveringsplicht bij **vroegtijdige publieksparticipatie**
- Bij het vaststellen van het kerninstrument wordt aangegeven **hoe** burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en **wat de resultaten** daarvan zijn.
- Vanzelfsprekend: hoe partijen zijn benaderd, wie waren betrokken, hoe partijen hun inbreng hebben gegeven, en wat met de inbreng is gedaan, dus **welke afwegingen** gemaakt zijn. Zo blijkt uit de motivering of recht is gedaan aan de **gelijkwaardigheid** van alle partijen.

Mythe 2: De gemeente is verantwoordelijk voor de participatie

Participatie door de initiatiefnemer

omgevingsvergunning

aanvraagvereiste

- > Stimuleren van de initiatiefnemer om participatie te organiseren (amendement De Vries)
- > verantwoordelijkheid initiatiefnemer om een adequate vorm te kiezen voor participatie
- > Strekking aanvraagvereiste: “of, en zo ja, hoe?”
- > Bevoegd gezag betreft de informatie bij de afweging voor vergunningverlening/blijft verantwoordelijk voor besluit
- > Amendement Van Eijs: gemeenteraad kan gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten aanwijzen waarin participatie verplicht is

Richten op participatie bij vergunning of richten op vergunningvrij?

- › Activiteit is bepalend wie participatie zou moeten doen en wanneer
- › Discussie vergunningsvrij of meldingsplichtig: participatie bij omgevingsplan
- › Vergunningplichtig: participatie bij omgevingsplan én bij vergunningaanvraag

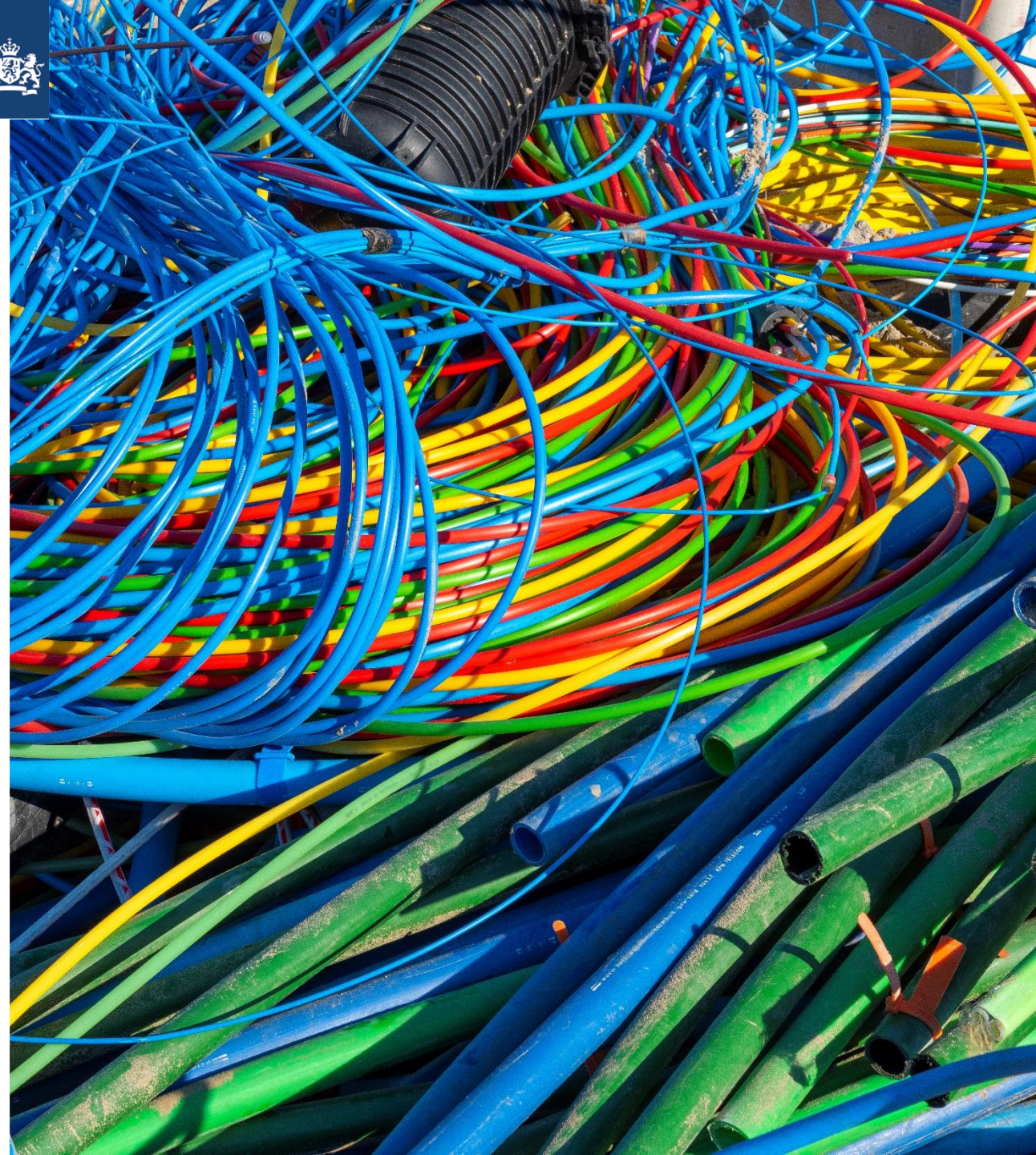
Mythe 3: Participatie is hetzelfde als draagvlak

Wat is vormvrij?

- › Er is **niet uniform** vastgelegd hoe participatie moet plaatsvinden. Maar in het Omgevingsbesluit staat:
Het betreft juist het betrekken van partijen bij het besluitvormingsproces voordat de formele besluitvorming van start gaat.
- › Participatie is **meer dan de formele momenten** waarop alle partijen zienswijzen kunnen indienen.
- › Participatie is niet dat **iedereen** het ermee eens moet zijn

Handvatten voor de initiatiefnemer

1. Ga snel om tafel met de gemeente (vooroverleg)
2. Breng de omgeving in beeld: wie te betrekken en waarom?
3. Vul het proces in. Welke instrumenten en wanneer?
4. Bepaal welke ruimte/invloed de participanten krijgen
5. Wat te doen met de uitkomsten?

Handvatten voor het bevoegd gezag

1. Ga snel met de initiatiefnemer aan tafel (vooroverleg)
2. Geef aan waarom participatie zo belangrijk is
3. Maak afspraken over de rolverdeling
4. Betrek participatie bij de integrale afweging over het afgeven van een vergunning
5. Beschouw elkaar als gelijkwaardige partners

Inspiratie voor participatie

INSPIRATIEGIDS PARTICIPATIE

- › Participatie in de wet
- › Participatie per fase
- › Praktijkvoorbeelden
- › Praktische hulpmiddelen

Zie: www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

Voorbeelden

Bouwen in en met de buurt

Een goede relatie met uw burens en rekening houden met elkaar zorgt voor een fijne leefomgeving en verhoogt uw woon- en leefplezier. Daarom is het belangrijk dat er bij bouwwerkzaamheden in de wijk of straat een goede verstandhouding is en blijft. Dit zorgt voor begrip voor elkaars situatie en voorkomt overlast, klachten en bezwaren. Lees welke middelen u kunt gebruiken om elkaar voor en tijdens de bouw te informeren over wat er gaat gebeuren.

Visie van de stad Gorinchem

Luc van Huijgevoort

8 september 2017

Samen mee naar de A2 Maarheeze

Jan Joosten en Ans Baks

5 september 2017

Raamwaterplan Eiland van Schalkwijk

Guus Beugelink

28 juli 2017

Roermond in beweging

Trees van der Schoot
Eric Brugman

27 juli 2017

Burenakkoord Zaanstad

Milko Buter

27 juni 2017

Masterplan Doorwerth

Ton Marijnissen

27 juni 2017

Ontwikkeling buitengebied Nederweert

Rick van Meel, Petra Philips

Gebiedstafels nieuwe westelijke oeververbinding Rotterdam

De Delftse Participatie Aanpak

Natasha Viering

Meer weten?

› francine.lortye@minbzk.nl

› Zie ook:

www.omgevingswetportaal.nl

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

